

Taalhuis Aa en Hunze

meerjarenplan vanaf 2026



gij)tdop
ppvstap
Ongeveer 4.900 inwoners
hebben moeite met

den 50+ met gezin 3) Ouders
Men met gezondheidspro
Doelgroepen 1) Mensen met gezondheidspro
Veel inwon

jonge kinderen 4) Niet-we

evaaridigheden
moeite met bas

Ongeveer 4.900 inwoners
hebben moeite met

Inhoudsopgave

1. Waarom dit plan (inleiding)	4
2. Inhoud en besluitvorming van het plan	5
3. Wat ging vooraf	6
4. De huidige situatie	6
5. Waar werken we naar toe	8
6. Wat levert het op voor inwoners	8
7. Wat willen we bereiken	8
8. Voor wie is dit plan	8
9. Doelen voor de doelgroep	9
10. Hoe gaan we dit organiseren?	11
11. Hoe houden we overzicht	12
12. Samenvatting	13
Bijlage 1	15
Oogst van werkbijeenkomst 8 juli	

Meerjarenplan Taalhuis Aa en Hunze vanaf 2026

1. Waarom dit plan (inleiding)

In Drenthe en in onze gemeente hebben veel mensen moeite met basisvaardigheden* zoals: lezen, schrijven, rekenen of digitale vaardigheden (zie figuur 1 op pagina 7).

Deze vaardigheden zijn belangrijk om mee te doen in de samenleving. Denk aan het begrijpen van brieven, het regelen van zorg of het vinden van werk. Dit plan is gemaakt om deze inwoners te helpen met hun basisvaardigheden.

In Aa en Hunze is hiervoor een bestaand activiteitenplan voor de periode 2021-2023. Dit plan is aan vernieuwing toe.

Het nieuwe meerjarenplan is gemaakt na 2 werkbijeenkomsten:

1. Van de stuurgroep Taal en Meer in mei 2025.
2. Van de werkgroep Taal en Meer in juli 2025. Dit was samen met inwoners, belangenorganisaties, taalhuisvrijwilligers, een ervaringsdeskundige en enkele raadsleden.

Dit plan is een leidraad voor het Taalhuis Aa en Hunze. En voor alle professionals die inwoners ontmoeten die moeite hebben met één of meerdere basisvaardigheden.

Wie 'we' zijn? Het Taalhuis Aa en Hunze. Dit is een samenwerkingsverband dat mensen helpt met basisvaardigheden en bestaat uit medewerkers en vrijwilligers van: Bibliotheken Aa en Hunze, DC Terra, gemeente, Impuls Welzijn, Werkplein Drentse Aa en Attenta.

*Met basisvaardigheden bedoelen we in dit plan: lezen, schrijven, rekenen, digitale vaardigheden. Voor de leesbaarheid gebruiken we verderop in dit plan de term: basisvaardigheden.

2. Inhoud en besluitvorming van het plan

Inhoud

Dit plan beschrijft:

- a. Ambitie, maatschappelijke effecten en resultaten.
- b. Doelgroepen, doelen en acties.

We noemen in dit plan eerst voor één doelgroep concrete doelen en acties. Want er is te weinig capaciteit om alle doelgroepen tegelijk te helpen. We werken stap voor stap - één doelgroep tegelijk. Zodra de eerste doelgroep klaar is, pakken we de volgende aan.

Met de eerste doelgroep kan de werkgroep Taal en Meer vanaf begin 2026 beginnen. Jaarlijks maakt de werkgroep een actielijst.

Besluitvorming/Vaststelling

- De werkgroep Taal en Meer maakt het plan en vraagt de Stuurgroep Taal en Meer om akkoord.
 - Het college van Burgemeester en Wethouders (B&W) van de gemeente Aa en Hunze stelt het plan officieel vast.
 - We vernieuwen dit plan in de toekomst, bijvoorbeeld:
 - Als het tijd is om een nieuwe doelgroep te starten.
 - Of als er een andere reden is om iets te veranderen.
- Het college van B&W stelt de nieuwe versie vast.

3. Wat ging vooraf (aanleiding)

De aanleiding voor het plan is een onderzoek van de rekenkamer¹ over de inzet in Aa en Hunze. Bovendien is het bestaande activiteitenplan voor laaggeletterdheid 2021-2023 aan vernieuwing toe.

Conclusies van de Rekenkamer

1. Het algemene doel is de laaggeletterdheid in de gemeente terug te dringen door de basisvaardigheden van volwassenen te verbeteren.
2. In 2021-2023 was het doel: 50 deelnemers per jaar die een traject bij het Taalhuis volgen. Sinds 2023 is dit doel bijna gehaald. De cursisten zijn allemaal NT2-ers². Het bereiken van NT1-ers is erg lastig.
3. Er is te weinig informatie over resultaten van andere gemeenten om Aa en Hunze mee te vergelijken en het beleid te evalueren.

Opdracht van de gemeenteraad

Naar aanleiding van dit onderzoek heeft de gemeenteraad besloten om het college de volgende opdracht mee te geven:

1. Stel duidelijke, meetbare doelen naast het aantal deelnemers.
2. Ontwikkel strategieën om Nederlands-taligen te bereiken.
3. Verbeter de gegevensverzameling om voortgang en verbeterpunten te

volgen en om vergelijkingen met andere gemeenten mogelijk te maken.

4. Voer regelmatig evaluaties uit en informeer de raad via de Planning & Control Cyclus.

4. De huidige situatie

Cijfers Aa en Hunze³

Landelijke cijfers laten zien: ongeveer 17 van de 100 volwassenen tussen 16 en 75 jaar hebben moeite met basisvaardigheden.

Op basis van die landelijke cijfers schatten we dat het in onze gemeente om ongeveer 3600 volwassenen gaat.

- 25.935 inwoners
- ongeveer 3600 inwoners hebben moeite met basisvaardigheden
- 93% van de inwoners heeft Nederlands als eerste taal (NT1)
- 7% van de inwoners heeft Nederlands als tweede taal (NT2)

Het aantal cursisten bij het Taalhuis Aa en Hunze in 2025 is: 47 voor/met NT2 en 1 voor/met NT1. Zie ook figuur 1 voor voorgaande jaren.

¹ Rekenkamer - Een rekenkamer controleert of de gemeente haar werk goed doet en of ze het geld goed besteedt. De gemeenteraad gebruikt deze informatie om te kijken wat beter kan.

² NT1 – inwoners met Nederlands als eerste taal. NT2 – inwoners met Nederlands als tweede taal.

³ Bron – doelgroepen analyse Stichting Lezen en Schrijven juni 2025, PIAAC-onderzoek 2023 en CBS 2025.

De PIAAC-monitor is onderdeel van het internationale onderzoek Programme for the International Assessment of Adult Competencies (PIAAC). Dit 10-jarig onderzoek wordt gecoördineerd door de OESO (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) en richt zich op het meten van de basisvaardigheden van volwassenen tussen 16 en 75 jaar zoals taalvaardigheid en rekenvaardigheid. Nb. De cijfers op gemeentelijk niveau roepen echter vraagtekens op vanwege de grote verschillen tussen Drentse gemeenten en grote verschillen met de cijfers uit 2019. Daarom hebben we het landelijk percentage (17%) inwoners met lage basisvaardigheden ook gehanteerd voor Aa en Hunze. De vraagtekens over de CBS-cijfers op gemeentelijk niveau, hebben geen invloed op onze doelgroepenpak.

FIGUUR 1

Aantal cursisten en vrijwilligers Taalhuis van 2021-2025

	2021	2022	2023	2024	2025
Cursisten/deelnemers					
Totaal	28	45	47	45	48
NT1 Nederlands 1 ^e taal					1
NT2 Nederlands 2 ^e taal	28	44	47	45	47
Vrijwilligers (lesgevers)	29	40	44	49	53



Bron – Onderzoek basisvaardigheden 2023, Trendbureau Drenthe. De cijfers zijn uit het jaar 2023, toen is het onderzoek gedaan.

5. Waar werken we naar toe (ambitie)

Elke inwoner van Aa en Hunze beschikt over basisvaardigheden waardoor hij/zij mee doet aan de samenleving.

6. Wat levert het op voor inwoners (maatschappelijke effecten)

- Inwoners zijn zelfredzaam.
- Inwoners doen mee aan de samenleving.
- Inwoners pakken meer kansen.

7. Wat willen we bereiken (resultaten)

- Inwoners begrijpen informatie beter.
- Een grotere bewustwording bij werkgevers en instanties over basisvaardigheden en gezondheid.
- Professionals herkennen onvoldoende basisvaardigheden sneller.
- Zorg en hulp sluiten beter aan bij de behoefte van de inwoner.
- Meer inwoners vinden de weg naar het Taalhuis.

8. Voor wie is dit plan (doelgroepen)

Dit plan richt zich op volwassenen (18+) die moeite hebben met basisvaardigheden en geen inburgeringsplicht (meer) hebben. Het is een leidraad voor het Taalhuis Aa en Hunze en voor professionals die inwoners ontmoeten die moeite hebben met basisvaardigheden.

Doelgroepen in Aa en Hunze⁴

1. **Mensen met gezondheidsproblemen**
- 4.200 inwoners
2. **Werkenden 50+ met een gezin**
- 3.500 inwoners
3. **Ouders van jonge kinderen**
(beide ouders meegeteld)
- 2.700 inwoners
4. **Niet-werkenden van 50+ met een gezin**
- 2.250 inwoners

De bovengenoemde aantallen per groep betreffen alle inwoners in die groep, dus met én zonder moeite met basisvaardigheden. Inwoners kunnen in meerdere doelgroepen zitten.

In dit plan maken we eerst doelen en acties voor één groep. We kunnen niet alle groepen tegelijk aanpakken, want daar is te weinig capaciteit voor. Daarom doen we het stap voor stap: één groep tegelijk. Is de eerste groep klaar? Dan gaan we verder met de volgende.

We starten met groep 1. Dit is de grootste groep. Ook past dit bij ons gemeentelijk doel om gezondheid te verbeteren in de gemeente. Later volgen de andere groepen.

Met de aanpak per doelgroep willen we meer inwoners bereiken en motiveren om naar het Taalhuis te gaan. Vooral mensen die Nederlands als moedertaal hebben (NT1). Vanaf 2026 richten we ons extra op deze groep. Uiteraard zijn alle inwoners die hulp nodig hebben welkom bij het Taalhuis en moeten professionals alle doelgroepen blijven doorverwijzen naar het Taalhuis.

⁴ Bron – doelgroepen analyse Stichting Lezen en Schrijven juni 2025

9. Doelen voor de doelgroep

Mensen met gezondheidsproblemen

Hieronder staan 4 doelen genoemd. De werkgroep Taal en Meer zet dit om in een jaarlijkse actielijst.

Doel 1

Bereiken van de doelgroep – zorgprofessionals herkennen onvoldoende basisvaardigheden.

Zorgprofessionals signaleren onvoldoende basisvaardigheden bij inwoners. Ze weten hoe ze dit moeten bespreken en hoe ze inwoners warm doorverwijzen naar het Taalhuis.

- Voor het najaar van 2026 heeft 25%* van de huisartsen en hun praktijkondersteuners (POH's) een training gevolgd over de verbinding tussen gezondheidszorg, basisvaardigheden en doorverwijzen.
- Andere zorgprofessionals zoals welzijnscoaches⁵, buurtwerk gezondheid, buurtzorg, fysiotherapeuten, volgen ook deze trainingen.

Inspanningen/acties

- Trainen van zorgprofessionals.
- Handreiking opstellen en inzetten voor gespreksvoering en warme doorverwijzing.

Doel 2

In gesprek met de doelgroep – gesprekken met de Welzijnscoach

- Vanaf eind 2026 is een gesprek over basisvaardigheden standaard onderdeel van gesprekken met de welzijnscoach.
- Welzijnscoaches begeleiden aanmelding bij het Taalhuis en volgen de voortgang.

Inspanningen/acties

- Trainen van welzijnscoaches.
- Handreiking opstellen en inzetten voor gespreksvoering en warme doorverwijzing.

Doel 3

Inspraak van de doelgroep – lesaanbod sluit aan bij de behoefte en is goed vindbaar

Lesaanbod - het gaat om non-formele volwasseneducatie⁶ bij het Taalhuis en doorverwijzing naar formele educatie (bv. Drenthe College) vanuit het Taalhuis.

- Het aanbod sluit aan bij basis- en gezondheidsvaardigheden. Bijvoorbeeld positieve gezondheid, koken, veerkracht.
- Vanaf Q3 2026 is 100% van het aanbod goed vindbaar voor inwoners via professionals en websites.

⁵ Een welzijnscoach is een functionaris voor de aanpak Welzijn op Recept en geeft adviezen aan patiënten. Dit is een aanpak voor klachten die geen medische oorzaak hebben. De huisarts kijkt dan samen met de patiënt of een 'welzijnsrecept' zinvol is. Een welzijnsrecept verwijst naar activiteiten zoals bewegen, ontmoeten, muziek of kunst maken of tuinieren.

⁶ Non-formeel aanbod bij het Taalhuis bestaat uit laagdrempelige cursussen en activiteiten. Gericht op het verbeteren van taal- en basisvaardigheden. Deelnemers ontvangen hiervoor een bewijs van deelname, geen onderwijsdiploma. Het Taalhuis kan mensen doorgeleiden naar formeel onderwijs bijv. Basisvaardigheden bij DC Terra - dit is wel diploma-gericht.

Inspanningen/acties

- Vanaf Q1 2026 krijgen alle cursisten een intake gesprek en een lesaanbod, deze is/wordt vastgelegd in een overeenkomst.
- We onderzoeken welk aanbod het beste aansluit bij de behoefte van de cursisten.

Doel 4 **Duidelijk en helder taalgebruik door instanties**

Het gaat om brieven van de volgende instanties: gemeente, Impuls, Attenta, Werkplein Drentsche Aa, Bibliotheek.

- De brieven naar inwoners zijn geschreven op ten hoogste taalniveau B1; begrijpelijke taal met afbeeldingen en pictogrammen waar nodig.
Streefcijfer: Eind 2026 - 50%. Eind 2027 - 80%.

Inspanningen/acties

- Gemeente, Impuls, Attenta, Werkplein Drentsche Aa, Bibliotheek beoordelen hun brieven en herschrijven die waar dat nodig in taalniveau B1.
- De werkgroepleden brengen bestaande hulpmiddelen hiervoor onder de aandacht brengen. Bijvoorbeeld: brievenwasmachine, LeesSimpelApp, AI.

Algemene inspanningen en uitgangspunten

Deze dragen bij aan alle doelen.

- Voorlichting - Hiervoor komt een communicatieplan: campagnes, inzet van taalambassadeurs en ervaringsdeskundigen.
Bijvoorbeeld: social media en (bestaande) digitale schermen gebruiken om de bekendheid te vergroten.
- Goede toeleiding, door alle Taalhuispartners, naar het Taalhuis en monitoring van deelname.
- Gebruik van erkende interventies en leren van proefprojecten en succesvolle voorbeelden in andere gemeenten.
- Bevorderen van mondelinge en telefonische bereikbaarheid van gemeente, DC Terra, Biblionet, Impuls, Werkplein Drentse Aa en Attenta.
- Werkgroepleden bespreken het belang van menselijk contact in hun organisatie.
- Aansluiting bij bestaande samenwerkingsverbanden en thema's zoals armoede, naoberschap en Nij Begun.

10. Hoe gaan we dit organiseren? (governance)

In Aa en Hunze is het als volgt geregeld:

1. College van Burgemeester en Wethouders (B&W) – Besluit over meerjarenplan en financiën.
2. Stuurgroep Taal en Meer – adviseert het college van B&W, bewaakt koers, voortgang en kwaliteit. Bestaat uit bestuurders, leidinggevenden of beleidsmakers die mandaat hebben om besluiten te nemen.
3. Werkgroep Taal en Meer – stelt plannen op, organiseert de uitvoering, motiveert en verwijst doelgroepen, houdt resultaten bij, fungeert als ambassadeur.

De stuurgroep vergadert 2 keer per jaar; werkgroep 1 keer per 4 – 6 weken.

De volgende organisaties hebben zitting in de stuurgroep en de werkgroep Taal en Meer. (genoemde taken zijn op hoofdlijnen, er is al een uitwerking van taken en rollen).

- Gemeente - regie, financiën, beleid, monitoring.
- DC Terra⁷ – aanbieder van lessen en werkgever Taalhuiscoördinator.
- Biblionet – werkgever van aanjager Taalhuis. Coördinatie uitvoering en monitoring.
- Werkplein Drentse Aa, Sociaal team Attenta en Impuls Welzijn – ondersteunen inwoners en verwijzen door.

Indien nodig kan de werkgroep voorstellen om de samenstelling (al dan niet tijdelijk) te veranderen. De stuurgroep beslist hierover. In 2026 en 2027 is bijvoorbeeld vaker overleg met de gezondheids- en zorgwereld nodig.

Het verbeteren van Taal en digitale vaardigheden is ook onderdeel van de sociale agenda Nij Begun⁸ te weten Gezinsaanpak en inzet van Digicoaches. De gemeente Aa en Hunze is hierbij betrokken en de bedoeling is dat de aanpak van Nij Begun een aanvulling is op en/of samenwerkt met die van het Taalhuis Aa en Hunze.

Financiën

- De financiën werken we uit in het B&W voorstel bij besluit over dit plan.
- Het tempo van de uitvoering stemmen we af op de beschikbare middelen.

⁷ DC Terra is de opleidingsorganisatie die via aanbesteding is gekozen om Wet Educatie Beroepsonderwijs uit te voeren voor Aa en Hunze. Concreet: aanbieder van lessen basisvaardigheden en werkgever van de taalhuiscoördinator. De taalhuiscoördinator werft vrijwilligers voor het begeleiden van deelnemers aan het Taalhuis.

⁸ De Sociale Agenda van Nij Begun is een plan om Groningen en Noord-Drenthe sociaal sterker te maken. Het richt zich op meer kansen voor kinderen, minder armoede, betere gezondheid en leefbaarheid, zodat de regio binnen één generatie op het landelijk gemiddelde komt. Nij Begun is een programma voor de komende 30 jaar.

11. Hoe houden we overzicht (monitoring)

a. Hoe monitoren we?

Op basis van de volgende informatie kunnen we volgen hoe het gaat in onze gemeente:

- Aantallen deelnemers, NT1, NT2, vrijwilligers, toeleiders - via applicatie Match.
- Jaarverslag Taalhuis (Biblionet) - inspanningen en resultaten.
- Jaarverslag Biblionet - over leesbevordering, gezinsaanpak, leesklik, IDO e.d.
- Impactmeting voor arbeidsmarktregio. Deze impactmeting is verplicht voor de gehele arbeidsmarktregio Groningen (Aa en Hunze valt onder die arbeidsmarktregio). Bevat ook vergelijking tussen gemeenten.
- Jaarlijkse CBS-monitoring volwassen-educatie - landelijk beeld en vergelijking tussen gemeenten. En de uitwerking hiervan voor Drenthe door CMO-Stamm (tellen en vertellen).
- PIAAC-onderzoek⁹ - laatste was in 2022/2023, gemeentelijke resultaten in 2025.
- Ervaringsverhalen van deelnemers, coördinatoren en vrijwilligers – o.a. drijven van cursisten om te gaan leren en wat het hen heeft gebracht.

b. Wie informeren we?

- Het college van B&W informeert de gemeenteraad 3x per jaar (jaarrekening en 2 bestuursrapportages).
- Jaarlijks bespreking monitoringsinformatie in stuurgroep.

c. Periodieke actualisatie

- Stuurgroep bepaalt wanneer actualisatie nodig is.
- Werkgroep stelt vernieuwd plan op.
- Na instemming van de stuurgroep wordt het plan aan het college van B&W voorgelegd.

⁹ De PIAAC-monitor is onderdeel van het internationale onderzoek Programme for the International Assessment of Adult Competencies (PIAAC). Dit 10-jarig onderzoek wordt gecoördineerd door de OESO (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) en richt zich op het meten van de basisvaardigheden van volwassenen tussen 16 en 75 jaar, zoals:

- Taalvaardigheid
- Rekvaardigheid
- Probleemoplossend vermogen

12. Samenvatting

Waarom dit plan?

Veel inwoners hebben moeite met basisvaardigheden; rekenen, (digi)taal.

Aanleiding

Onderzoek van de Rekenkamer in opdracht van de gemeenteraad.

Het bestaande plan van 2021-2023 is aan vernieuwing toe.

Huidige situatie

Ongeveer 3600 inwoners (17%) hebben moeite met basisvaardigheden. Het Taalhuis bereikt nu vooral NT2-ers.

Ambitie

Elke inwoner van Aa en Hunze beschikt over basisvaardigheden waardoor hij/zij mee doet aan de samenleving.

Resultaten

Inwoners begrijpen informatie beter; grotere bewustwording en kennis over basisvaardigheden en gezondheid; zorg en hulp sluiten beter aan bij de behoefte van de inwoner; meer inwoners vinden de weg naar het Taalhuis.

Doelgroepen

1. Mensen met gezondheidsproblemen
2. Werkenden 50+ met gezin
3. Ouders van jonge kinderen
4. Niet-werkenden 50+ met gezin

Doelen startgroep gezondheidsproblemen

- Zorgprofessionals herkennen onvoldoende basisvaardigheden en weten hoe ze dit moeten bespreken en doorverwijzen naar Taalhuis.
- Gesprek over basisvaardigheden is standaard onderdeel van gesprekken bij 'Welzijn op Recept' + warme doorverwijzing waar nodig.
- Lesaanbod is goed vindbaar en sluit aan bij de behoefte.
- Duidelijk en helder taalgebruik door instanties.

Algemene acties

Voorlichting, communicatie, toeleiding naar Taalhuis, aansluiting bij samenwerkingsverbanden, erkende interventies, mondelinge en telefonische bereikbaarheid bevorderen.

Organisatie (governance)

- College van B&W (besluitvorming).
- Stuurgroep Taal en Meer (koers en kwaliteit).
- Werkgroep Taal en Meer (uitvoering, motiveren en doorverwijzen).

Deelnemende organisaties – Gemeente Aa en Hunze, DC Terra, Biblionet, Werkplein Drentsche Aa, Impuls Welzijn, Attenta.

Monitoring

Aantallen, jaarverslagen, impactmetingen, ervaringen, rapportage aan B&W en gemeenteraad.

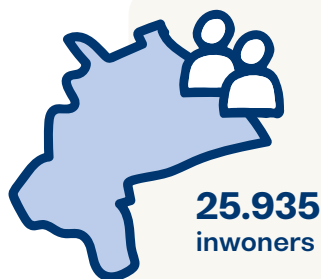
Actualisatie

Stuurgroep bepaalt, werkgroep werkt plan uit, voor besluitvorming naar college van B&W.

Het onderzoek is uitgevoerd in 31 landen tijdens de meest recente cyclus (2022–2023), waaronder Nederland, België, de Verenigde Staten, Japan, en diverse andere landen wereldwijd.

Samenvatting

In Aa en Hunze hebben ongeveer **17 van de 100 volwassenen** tussen de **16 en 75 jaar** moeite met basisvaardigheden. Onder basisvaardigheden verstaan we rekenen, taal en digitale vaardigheden. Onze ambitie is dat elke inwoner van Aa en Hunze beschikt over basisvaardigheden om te zorgen dat deze persoon mee kan doen aan de samenleving.



± **3600** inwoners hebben moeite met basisvaardigheden

93% van de inwoners heeft Nederlands als **eerste** taal (NT1)

7% van de inwoners heeft Nederlands als **tweede** taal (NT2)



Ambities

- Inwoners **begrijpen** informatie beter
- Meer **bewustwording** bij werkgevers en instanties
- Professionals **signaleren** lage basisvaardigheden sneller
- **Zorg & hulp** sluiten beter aan bij behoefte
- Meer inwoners vinden de weg naar het **Taalhuis**

Doelgroepen

1. Mensen met **gezondheidsproblemen**

2. **Werkenden 50+** met een gezin



3. **Ouders** van jonge kinderen

4. **Niet-werkend 50+** met een gezin



Algemene inspanningen en uitgangspunten

Voorlichting, communicatie, toeleiding naar Taalhuis, aansluiting bij samenwerkingsverbanden, erkende interventies, mondelinge en telefonische bereikbaarheid bevorderen.

Doelen

- 1 **Bereiken** van de doelgroep zorgprofessionals herkennen inwoners met onvoldoende basisvaardigheden.
- 2 **In gesprek** met de doelgroep gesprekken met de Welzijnscoach
- 3 **Inspraak** van de doelgroep lesaanbod sluit aan bij de behoefte en is goed vindbaar
- 4 **Duidelijk en helder** taalgebruik door instanties



Bijlage 1

Oogst van werkbijeenkomst

8 juli

Dit is de van de werkbijeenkomsten voor dit plan.
De doelen zijn verder uitgewerkt. SMART = Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch, Tijdgebonden. Aangevuld met wie, wat, wanneer en hoe. Omdat de doelen in de uitwerking wat zijn aangescherpt past onderstaande niet meer 1 op 1 bij de doelen. Maar het bevat wel waardevolle tips voor de uitvoering.

Ingangen om doelgroep 1 te bereiken

Ingangen – voedselbank, kraamzorg, buurt/thuiszorg, fysiotherapeuten, buurtwerk alg. en gezondheid, Homestart, Kansrijke Start, Centrale Zorgverlener. Ook Dr. Drenthe informeren (organisatie die Drentse huisartsen ondersteunt)

1. Training voor huisartsen

Doel:

Voor medio 2026 .. % van de huisartsen en POH's een training gevolgd over de verbinding tussen gezondheidszorg en basisvaardigheden.

- a. Specifiek: Training over doorverwijzing en basisvaardigheden
- b. Meetbaar: .. % van de doelgroep
- c. Acceptabel: In samenwerking met welzijnsorganisaties
- d. Realistisch: Via bestaande scholingsmodules of workshops
- e. Tijdgebonden: Voor eind 2025

Aantekeningen deelnemers:

Voor eind 2025 is te vroeg, niet haalbaar. Veranderd in medio 2026

Wie:

Pharos en taalambassadeurs. Welzijnscoaches (welzijn op recept)
Taalhuis, Dr. Drenthe, Praktijkmanager, Buurtwerk algemeen +
Gezondheid.
Bijvoorbeeld tijdens MDO (Multi Disciplinair Overleg)

Wat:

Eenvoudige brieven van huisarts. Aanbod kennen, bijv. Digivitaler + sociale kaart. Tips van taalambassadeurs voor begrijpelijke communicatie.

Signalen herkennen + trucs. Leren bespreekbaar maken. Warm doorverwijzen net als naar een specialist in een ziekenhuis!

Wanneer:

Z.s.m. 2026

Hoe:

Bekendheid vergroten via radio, televisie, krant, sociale media.

Aandacht voor dat 1 op de 6 er moeite mee heeft. Je bent niet de enige!

- Tijdens de trainingen één of meerdere ambassadeurs huisarts/ POH voor de gemeente werven. Die kan als brug dienen op dit onderwerp naar zijn/haar collega's
- Voorlichting aan huisartsen door taalambassadeurs.
- Tijd en geld en mensen.
- Duidelijk maken wat er te winnen is voor de huisarts en natuurlijk voor de patiënt.
- Opmerkingen/ vragen: leessimpelapp. Testpanel taalambassadeurs.

2. Verwijzing naar Taalhuis

Doel:

Binnen (tijdspad) is minimaal ..% van de huisartsen en praktijkondersteuners (POH's) actief in staat om laaggeletterdheid te signaleren en patiënten gericht door te verwijzen naar het Taalhuis.

- a. Specifiek: Doorverwijzen naar Taalhuis na signalering
- b. Meetbaar: Minimaal ..%
- c. Acceptabel: In overleg met betrokken zorgprofessionals
- d. Realistisch: Via scholing, training en netwerkverbindingen
- e. Tijdgebonden: Binnen 6 maanden

Aantekeningen deelnemers:**Wie:**

werkgroep verzoekt/ adviseert stuurgroep.

Wat:

we bieden de training Herkennen en Doorverwijzen van Stichting Lezen en Schrijven aan.

Wanneer:

Start voorbereiding in september. Uitvoering in november.

Hoe:

Huisarts en/of POH in de werkgroep

Opmerkingen/vragen:

Levert alleen de training Herkennen en Doorverwijzen genoeg op?
Ervaringsdeskundige bij betrekken!

3. Doorverwijzing naar vervolgaanbod basisvaardigheden**Doel:**

Minimaal 5?.. % van de patiënten die gebruikmaken van 'Welzijn op Recept' wordt binnen 3 maanden na intake doorverwezen naar een passend vervolgaanbod op het gebied van basisvaardigheden.

- a. Specifiek: Doorverwijzing naar vervolgtraject
- b. Meetbaar: 5 % van de deelnemers opm. IR, is te veel 19% is laaggeletterd
- c. Acceptabel: In samenwerking met welzijnscoaches en Taalhuis
- d. Realistisch: Past binnen bestaande werkwijze
- e. Tijdgebonden: Binnen 3 maanden na intake

Aantekeningen deelnemers:**Algemeen:**

Minimaal 50% van de patiënten – opm. IR, is te veel 19% is laaggeletterd. Je kunt wel 50% van patiënten dit onderwerp aankaarten en toets afnemen.

Wie:

Welzijnscoach neemt contact op met taalhuiscoördinator. Korte lijn.

Wat:

Hulpvraag/ Wie biedt hulp?

Wanneer:

Binnen 4 weken/ z.s.m.!

Hoe:

Fysiek overleg. (thuis bij deelnemer, veilige omgeving)

Opmerkingen/ vragen:

Borging vervolg? Afspraken maken! Afstemming nog niet duidelijk.

4. Vraaggericht aanbod ontwikkelen

Doel:

Voor is het aanbod van basisvaardigheidstrajecten herzien, zodat deze aantoonbaar beter aansluiten bij de behoeften van minimaal „ % van de inwoners die zijn doorverwezen via huisarts of welzijnscoach.

- a. Specifiek: Herziening van aanbod op basis van input inwoners
- b. Meetbaar: 70% tevredenheid/geschiktheid
- c. Acceptabel: Met input van professionals en inwoners
- d. Realistisch: Via evaluatie en participatie
- e. Tijdgebonden: Eind 2025

Algemene inspanningen – via werkgevers benaderen. Past bij doelgroep werknemers.

